

Sviatosť zmierenia

Milovaní bratia a sestry, v evanjeliu sme si mohli všimnúť dialóg Ježiša a ženy: „Žena, kde sú? Nik ťa neodsúdil?“ Konečne sa našiel muž, ktorý sa na ňu pozrel a po nej nezatúžil. Zhováral sa s ňou a neopovrhol ňou. „Nikto, Pane.“ On jediný nevinný, kto mal právo do nej hodiť kameň jej povedal: „Ani ja ťa neodsudzujem.“ Neodsudzujem ťa, lebo o chvíľu ja budem odsúdený namiesto teba. Ja zaplatím za tvoj hriech. „Chod' a už nehreš.“

Bratia a sestry, tieto Ježišove slová má každý z nás možnosť zakúsiť pri sv. spovedi: „Ja ťa neodsudzujem. Chod' a viac nehreš!“ Koľkí z nás o tieto slová stoja? Koľkí z nás, čo sme teraz tu, po nich naozaj túžia? Koľkí z nás túto možnosť využijú, otvoria dvere na spovednici, zohnú kolená a povedia: „Áno, zhrešil som, Bože odpusť mi!“ Nie nejako formálne, že sa to pred sviatkami patrí, ale naozaj úprimne, so slzami v očiach, lebo som si vedomý, že konkrétne za tieto moje hriechy Ježiš zaplatil na kríži...

Sviatosť zmierenia, ako nazývame túto sviatosť, sa skladá z 5-tich častí:

- 1/ Spytovanie svedomia.
- 2/ Lútosť.
- 3/ Vyznanie hriechov.
- 4/ Rozhrešenie.
- 5/ Predsavzatie polepšiť sa.

Ad 1/ Spytovanie svedomia. Ak chceme naozaj úprimne spoznať svoje vnútro, svoje hriechy, nemôžeme do spovednice vkročiť nepripravení. Vtedy by sme neboli voči sebe úprimní. Na prípravu by sme mali využiť všetky dostupné podmienky, ktoré máme. Niekomu sa napríklad dobre premýšľa v tichu svojej izby, inému niekde v prírode, ďalšiemu v lavici v kostole a podobne. Teda snažme sa vytvoriť najlepšie predpoklady na to, aby sme naozaj spoznali stav svojho vnútra. K tomu nám môže pomôcť spovedné zrkadlo, kde sú napísané otázky týkajúce sa života a my sa snažíme na ne odpovedať. Odporúča sa obmieňať tieto zrkadlá, aby sme sa mohli viac spoznávať. Niekomu však spovedné zrkadlo nevyhovuje a radšej premýšľa o svojom živote sám. Aj takouto formou sa môžeme pripraviť, keď premýšľame o mojom vzťahu k sebe, k blížnemu a k Bohu. Alebo keď premýšľame nad Desatorom, Evanjelióvymi radami, hlavnými hriechmi a podobne.

Ad 2/ Lútosť. Všimnite si, že Katechizmus lútosť nekladie pred rozhrešenie, ale hneď po spytovaní svedomia. Akonáhle spoznáme svoje hriechy, je dôležité si ich oľutovať. Čo by mala taká lútosť obsahovať? Určite nie naučenú formulku, ktorú používame pri sv. spovedi a nič viac. Predovšetkým si potrebujeme vzbudiť úmysel. Bože, je mi ľúto toho, čo som urobil. Je mi to ľúto nie preto, že si za to zasluhujem trest, peklo alebo očistec, ale je mi to ľúto preto, lebo ty ma nekonečne miluješ a ja som ťa namiesto lásky urazil. Nechcem to už viac urobiť a pomôž mi napraviť zlo, čo som spáchal. Bratia a sestry, teraz je dobré sa snažiť napraviť, čo sa dá. Ak sa niečo nedá okamžite, môžem aj v čase po sv. spovedi. Ak niekto zistil, že niekoho urazil, ospravedlniť sa mu. Ak niekto niečo ukradol, vrátiť mu. Ak niekto zosmilnil, pohovoriť si s priateľom, priateľkou, aby sa toho v budúcnosti vyvarovali. Ak niekto ohováral, snažiť sa povedať tým ľuďom, že ten človek nie je len taký, ako sme sa o ňom minule rozprávali, ale má aj takéto dobré vlastnosti... Ak sa mi nedá zlo napraviť skutkom, môžem modlitbou alebo dať na sv. omšu a obetovať ju za tých, ktorým som ublížil.

Ad 3/ Vyznanie hriechov. Až po lútosťi môžeme pristúpiť k sviatosťi zmierenia. Všimnite si, že naozaj sa nevypláca prichádzať nepripravení, pretože nestihneme ani poriadne spoznať svoje hriechy, ani ich úprimne oľutovať, ani nemáme snahu napraviť zlo. Pred vstupom do spovednice

zvykneme čakať v rade. Niekedy je človek nervózný, že má hovoriť o svojich chybách. Je to trik diabla, ktorý dá človeku hrdinstvo, keď robí niečo zlé, a potom hanblivosť, keď sa má k tomu priznať. Ale kňaz si váži každého, kto nabral odvalu a žaloval pred ním na seba. Kňaz vie, že mimo sv. spovede by mnoho z toho pravdepodobne nikdy nepovedal, a preto sa teší z každého hriešnika, lebo počíta s tým, že ten človek chce byť lepší. Kňaza viaže aj spovedné tajomstvo, teda nesmie nikomu povedať, čo sa pri spovedi dozvedel, nech by to bolo hocičo! Takisto ani my zbytočne nerozprávajme svoje hriechy pred inými ľuďmi, ani zbytočne nehovorme, čo nám kňaz pri spovedi povedal, pretože jeho slová sú určené pre nás. Čas, kedy čakáme na spoveď, môžeme využiť na tichú modlitbu. Určite neposudzujeme ľudí, ktorí čakajú pred nami, kto koľko bol v spovednici. Každý má právo byť tam toľko, koľko potrebuje. Ak ja teraz zrovna toľko nepotrebujem, to neznamená, že niekedy sa mi to v budúcnosti nikdy nestane. A ak je tam naozaj niekto veľmi dlho, skúsme sa za toho človeka pomodliť, aby naozaj konal dobré pokánie.

Keď vstúpime do spovednice, zatvoríme za sebou dvere, klákneme si, ak človek nevládze, môže si sadnúť, alebo zostať stáť. Je znakom dobrej výchovy pozdraviť, keď niekam prídeme. Aj keď prídeme do spovednice je slušné pozdraviť kňaza, a potom spolu s kňazom sa prežehnáme. V úvode, najmä ak nás kňaz už z predchádzajúcich spovedí nepozná, sa môžeme v krátkosti predstaviť a povedať kňazovi, kedy sme sa naposledy spovedali, aby nám kňaz vedel čo najlepšie poradiť. Napríklad: Mám 45 rokov, som ženatý. Spovedal som sa pre Veľkou nocou a mám tieto hriechy. Potom povieme svoje hriechy, na ktoré sme si spomenuli pri spytovaní svedomia. Snažíme sa povedať všetko na čo sme si spomenuli. Pri ťažkých hriechoch môžeme opísať aj okolnosti, za ktorých sme ich spáchali. Oni môžu totiž vinu ešte priťažiť, alebo aj zmierniť. Po vyznaní hriechov môžeme povedať: „Na viac hriechov sa nepamätám,“ na znak toho, že do sv. spovede zahrňame aj tie hriechy, na ktoré sme si nespomenuli. Pretože Boh je veľkorysý. On nie je ako niekedy my, ľudia. Že ja som síce odpustil, ale toto ti nedarujem. On buď odpúšťa všetko, aj to, na čo sme momentálne neprišli, alebo neodpúšťa nič – to v prípade, že niečo úmyselne zamlčíme alebo zahovoríme. Vtedy je sv. spoveď neplatná, svätokrádežná a je potrebné ju znovu zopakovať.

Po vyznaní hriechov nám kňaz môže pomôcť dobre sa vyspovedať niekoľkými otázkami, či povedať krátke poučenie, radu, prípadne sa nad nami pomodliť. Potom nám povie skutok pokánia, ktorý nám má pomôcť sa polepšiť. Môže to byť modlitba, sebazápor, dobrý skutok a podobne. Ak uložené pokánie nevieme vykonať, môžeme poprosiť kňaza, aby nám dal niečo iné. Potom nás kňaz vyzve, aby sme si oľutovali svoje hriechy. Nie je to ľútosť, ako sme urobili, ešte pred sv. spoveďou. Je to skôr prosba, aby nám Boh odpustil a zároveň dávame tým kňazovi najavo svoj úmysel sa polepšiť, na základe čoho nám udelí rozhrešenie.

Ad 4/ Formula rozhrešenia znie: „Ja ťa rozhrešujem od tvojich hriechov v mene Otca i Syna i Ducha Svätého,“ pričom sa prežehnáme. Všimnime si, že nám kňaz oznamuje, že JA ťa rozhrešujem. Nie, že Boh ťa rozhrešuje. Vtedy totiž kňaz koná v osobe Krista. Sám Kristus slovom kňaza nám okamžite odpúšťa hriechy.

Ad 5/ Predsavzatie polepšiť sa. Po sv. spovedi je dobré si kláknúť v kostole, poďakovať sa za odpustenie hriechov, aby sme nezabudli, pomodliť sa uložené pokánie, a predsavziať si, že sa budem snažiť napraviť svoj život.

Bratia a sestry, a čo ak to nevyjde? Boh počíta aj s tým. Preto môžeme pristúpiť k sviatosti zmierenia znova a znova sa snažiť urobiť vo svojom živote niečo lepšie. Takto dobre pripravíme cestu Pánovi a vyrovnáme mu chodníky. Takto budeme pripravení na jeho príchod nielen na Vianoce, ale aj v Oltárnej sviatosti a napokon aj keď si raz nás povolá k sebe. Amen.